

Pápež Benedikt XVI. chce založiť akadémiu na výuku latinčiny

Pápež Benedikt XVI. chce založiť akadémiu na výuku latinčiny. Jeho cieľom je, aby sa latinčina presadzovala nielen v cirkevnom prostredí, ale tiež v bežnom živote a školskom systéme. Akadémiu by mala spadať pod vatikánske ministerstvo kultúry a vyučovať by na nej mali renomovaní experti.

Rádio Express, 02/09/2012

Kardinál: Cirkev je 200 rokov pozadu

Posledný odkaz obľúbeného kardinála vysiela katolíckej cirkvi vážne varovanie. Treba sa nad sebou dôkladne zamyslieť, naznačil Carlo Maria Martini. „Naša filozofia starne, naše kostoly sú veľké a prázdne, naše obrady a sutany sú okázalé,“ zdôraznil taliansky kardinál v rozhovore pre noviny Corriere della Sera. Bol to posledný rozhovor, ktorý poskytol. Zomrel v piatok, interview zverejnili deň po jeho smrti. Katolícka cirkev je dvesto rokov pozadu, zdôraznil doslova Martini, pričom ju označil za unavenú. „Musí si priznať chyby a začať s radikálnou zmenou, počnúc pápežom a biskupmi. Pedofilné škandály nás zaväzujú k tomu, aby sme sa vydali na cestu premeny,“ poznamenal kardinál, ktorý zomrel vo veku 85 rokov. Martini bol síce známy ako liberálne zmýšľajúci klerik, ale nikdy nezašiel tak ďaleko ako v tomto rozhovore. „Pre čelného predstaviteľa katolíckej hierarchie je veľmi nezvyčajné, aby otvorene spochybňoval učenie cirkvi. Benedikt XVI. má ťažkú voľbu - či prísť na pohreb Martiniho, alebo nezúčastniť sa. Pápež výnimočne ustanovuje za kardinálov katolíckych lídrov z akýchkoľvek krajín, ktorí sa odvážia vzniesť pochybnosti o tradičnej doktríne,“ podotkla stanica BBC. Prebujnená byrokracie je tiež jedným

z dôvodov, prečo sa katolícka cirkev neposúva dopredu, poukázal Martini v poslednom rozhovore. Na adresu jej vzťahu s veriacimi povedal, že vzniká riziko, že začne strácať svoje ovečky. V tejto súvislosti naznačil znepokojenie ohľadom toho, že človek môže uzavrieť v živote iba jedno manželstvo uznávané cirkvou: „Ženu opustí muž a nájde si nového priateľa, aby postaral o ňu a o jej deti. Druhá láska sa stane úspešná. Ak je táto rodina diskriminovaná, odstrihnutá od cirkvi bude nielen matka, ale aj jej deti.“ Martini bol bývalý milánsky arcibiskup. Dokonca sa o ňom uvažovalo ako o nástupcovi Jána Pavla II. na pápežský stolec. Pontifikom sa však nestal, jeho šance klesli fakticky na nulu, keď v roku 2002 oznámil, že trpí Parkinsonovou chorobou a odišiel do ústrania. (O tri roky zvolili za nového pápeža Josepha Ratzingera, prijal meno Benedikt XVI.) Medzi známe liberálne názory Martiniho patril napríklad súhlas s používaním prezervatívov v niektorých prípadoch. „Je to menšie zlo ako aids,“ vysvetlil raz, prečo si vie predstaviť, že by cirkev nemala námietky proti kondómom. Poukazoval aj na to, že odmietaním kontrolovanej pôrodnosti môže cirkev strácať veľa veriacich. **čap, reuters**
Pravda 03/09/2012

Rozhodovať budú zatiaľ sudy

Kým český parlament neschváli cirkevné reštitúcie, môžu o jednotlivých majetkových nárokoch cirkvi rozhodovať sudy. Vyplyva to z rozhodnutia českého ústavného súdu o sťažnosti novobydžovskej farnosti. Sudy doteraz žaloby cirkvi odmietali s tým, že vo veciach nemôžu rozhodovať pre blokačný paragraf v zákone o pôde.

TA3, 03/09/2012

Martiniho memento

Zosnulý taliansky kardinál Carlo Maria Martini krátko pred svojou smrťou ostro kritizoval katolícku cirkev, ktorá podľa neho zaostáva za súčasnou dobou o 200 rokov a pomôže jej len radikálna zmena a uznanie vlastných omylov. Martini, bývalý dlhoročný milánsky arcibiskup, zomrel v piatok vo veku 85 rokov. Svojho času sa o ňom hovorilo ako o možnom následníkovi Jána Pavla II. na pápežskom stolci. Kritické vyjadrenia odzneli v poslednom interview, ktoré poskytol niekoľko týždňov pred svojou smrťou. Rozhovor vyšiel v sobotu v novinách Corriere della Sera. „Cirkev je unavená. Naše kostoly sú veľké a prázdne a cirkevná byrokracia mocnie, naše rituály a sutany sú pompézne,“ konštatoval kardinál. Podľa neho neexistuje iné východisko než uznanie vlastných chýb a radikálna zmena, ktorá by mala začať od samotného pápeža a biskupov. **JÁN FELIX, Šport 03/09/2012**

Postavenie cirkevných škôl

Katolícka cirkev žiada premiéra Roberta Fica, aby v navrhovanej novele zákona o financovaní škôl boli naplnené jej požiadavky na rovnoprávne postavenie cirkevných škôl a ich rovnocenné financovanie. Cirkev odmieta aj návrh rezortu školstva, ktorý podľa nej nadraduje jedného zriaďovateľa nad iného.

Rádio Slovensko, 03/09/2012

Žehnajú zvieratám

Mexické kostoly sú plné domácich miláčikov. Miestni farári im žehnajú rovnako ako ľuďom. Deje sa to pri príležitosti posvätného sviatku. Keďže ide o špeciálnu príležitosť, majitelia psov, mačiek, ale aj kačiek ich obliekajú do pestrofarebných kostýmov.

Markíza, 02/09/2012

Zomrel Moon, obchodník s vierou

Tvrdil, že sa stretol s Ježišom a jeho božské telo malo vydržať do stovky. Sun Myung Moon, duchovný otec miliónov, však zomrel ako 92-ročný. Tuctu svojich biologických potomkov zanechal ťažké rozhodovanie - budú pokračovať v jeho duchovnej práci, alebo sa budú venovať len vedeniu konglomerátu spoločností, ktoré založil? Miliardár Moon, Kórejan, ktorý pobudol v americkom i severokórejskom väzení, sa dostal do povedomia verejnosti najmä organizovaním hromadných sobášov. „Som zdrvený,“ smútil za zakladateľom Cirkvi zjednotenia Moonov pomocník a šéf jednej z pridružených organizácií Po Hi-pchak. „Nedokážem ovládať svoje emócie a pre smútok zo straty otca sa nedokážem sústrediť na prácu. Bol naším otcom a mesiasom. Od Boha dostal špeciálne telo, takže sme verili, že bude žiť do stovky,“ povedal po tom, čo sa rozšírila správa, že Moon v nemocnici, patriacej jeho cirkvi, podľahol zápalu pľúc. Moona jeho duchovné deti považujú za pokračovateľa diela Ježiša Krista. Jeho odchod je však definitívny a na druhý návrat nečakajú. „Cirkev nás učí, že si prach a na prach sa obrátiš a že do neba ide duša,“ tvrdí Lee Sang-po. Je dlhoročným členom sekty, ktorej počet nasledovníkov sa v čase najväčšieho rozkvetu údajne rátať na milióny, hoci v súčasnosti sa pohybuje najviac v desaťtisícoch. „Taký je zákon, pravda a poriadok vecí, a preto všetci ľudia prichádzajú a odchádzajú. Mesias nie je výnimkou.“

Skromný spasiteľ

Samozvaný reverend Moon sa narodil na území dnešnej Severnej Kórey v presbyteriánskej rodine. Už ako mladík mal mystický zážitok. Ako päťnásťročný sa údajne stretol s Ježišom. „Zjavil sa mu pri modlitbe v horách a požiadal ho, aby pokračoval v jeho práci pri budovaní Božieho kráľovstva na zemi,“ spísal Moonove spomienky jeho americký životopisec Mike Breten. Moon vraj dvakrát odmietol. „Ježiš ho požiadal aj tretí raz so slovami, že nikto iný tú prácu nezvládne,“ píše sa v životopise s tým, že sila ideálov napokon zvíťazila nad predpokladanými ťažkosťami a Moon privolil. Problémy na seba nenechali dlho čakať - pre kacírstvo ho vylúčili z protestantskej cirkvi. Ako údajný juhokórejský špión

navyše skončil vo väzení. Po skončení kórejskej vojny sa definitívne usadil na juhu polostrova a v roku 1954 založil svoju Cirkev zjednotenia. Zmes kresťanstva, konfucianizmu a tradičných kórejských hodnôt našla prekvapujúco veľa ochotných poslucháčov. Moonova cirkev rástla a získavala na význame. Jedným z pilierov sekty bola viera, že kým slobodní ľudia sú potomkami hriechu, svadbou sa človek stáva členom nehriešnej božej rodiny. Moon a jeho druhá manželka sa označili za „Skutočných rodičov“ svojich nasledovníkov a začali organizovať hromadné požehnania. Partneri sa nevyberali navzájom, ale pridelovali ich cirkev.

Najväčšia zoznamka

Moon neskôr pridal aj ideu toho, ako svadbami človek prispieva k svetovému mieru. „Medzinárodné a medzikultúrne manželstvá sú najrýchlejšou cestou k ideálnemu svetu,“ citovala agentúra AP z jeho autobiografie. „Ľudia by sa mali sobášiť naprieč národnými a kultúrnymi hranicami s ľuďmi z krajín, ktoré považujú za nepriateľské,“ hlásal. V národnostne homogénnej Kórei, kde je výrazne viac mužov ako žien, tak údajne majú moonovci na svedomí viac manželstiev Kórejanov s cudzinkami ako všetky zoznamovacie agentúry spolu. V šesťdesiatych a sedemdesiatych rokoch, keď sa Amerika začala otvárať východným myšlienkam, rozbehol Moon svoju operáciu aj v Spojených štátoch, kam sa neskôr presťahoval. Čoskoro sa stal terčom útokov rozhorčených rodičov, ktorých deti zlákal, a obvinenia zo sektárstva, vymývania mozgov a zneužívania dôvery sa množili. Napriek tomu si Moon udržal postavenie a ešte v roku 2004 sa na jeho vlastnej korunovácii za Spasiteľa ľudstva, Mesiasa, Navrátiťšieho sa Pána a Skutočného rodiča zúčastnilo aj viacero členov Kongresu - hoci tí neskôr tvrdili, že ich na podujatie Moon nalákal podvodom. Sekta sa v roku 1968 snažila presadiť aj vo vtedajšom Československu a Moon sám navštívil Prahu v roku 1995. Samozvaný Spasiteľ sa snažil zveľaďovať svoje vzťahy s konzervatívnymi politikmi na Západe a napriek tomu, že bol zarytý antikomunista, udržiaval osobné styky s Kimovcami v KĽDR. To mu pomohlo i pri druhej stránke jeho kariéry.

Šikovný obchodník

Kým pred svojimi ovečkami vebel duchovno, Moon nelenil ani v hmotnom svete. Založil neziskovú spoločnosť, z ktorej chcel financovať svoje cirkevné aktivity. V súčasnosti jeho konglomerát spoločností patrí k najväčším v celej Kórei. Sám zakladateľ bol údajne prvým kórejským miliardárom. Do jeho portfólia patrí aj malé mediálne impérium v Spojených štátoch. Moonovci ovládajú sieť hotelov, patria im veľké priemyselné podniky, jediná automobilka v Severnej Kórei i najúspešnejší juhokórejský futbalový klub, a to je stále len zlomok záujmov, v ktorých je cirkev aktívna. Za biznis aj pykal - za daňové úniky sedel v USA jedenásť mesiacov vo väzení. Po autonehode v roku 2004 sa Moon snažil presunúť vedenie cirkvi i spoločností na svoje deti. Jeho potomkovia však o prácu v cirkvi veľký záujem nejavia. Z prísne stráženého súkromia na verejnosť prenikajú informácie, že pre majetky je v rodine zlá krv a deti sa nevedia dohodnúť, komu ktorá časť pripadne.

„Bol naším otcom a mesiasom. Od Boha dostal špeciálne telo, takže sme verili, že bude žiť do stovky.“ Po Hi-pchak Moonov pomocník

Pravda, 4.9.2012

Boje medzi katolíkmi a protestantmi pokračujú

Ďalšie nepokoje v Belfaste. Najmenej štyridsaťsedem policajtov utrpelo zranenia pri útokoch katolíkov a protestantov na políciu. Obe komunity pritom bojujú o právo na organizovanie pochodov. Nepokoje vypukli po odchode katolíckych nacionalistov z miesta, kde zakázali royajistom demonštrovať. STV 1, 03/09/2012

V kostole našli muníciu

V kostole v Poliakovciach v Bardejovskom okrese našli stovky nábojov do pištole a guľometu. Objavili ich tam počas búracích prác. Policajný pyrotechnik zistil, že ide o muníciu z druhej svetovej vojny. Náboje previezol na likvidáciu. TV JOJ, 03/09/

Kontá Trnavskej arcidiecézy ovládal eštebák

BRATISLAVA. Úlohy generálneho vikára Trnavskej arcidiecézy zastával bývalý eštebák Štefan Náhlík, kým človek na to určený nepoznal ani jedno konto diecézy. Vyplýva to z listu, ktorý Náhlíkovi poslal v decembri 1999 vtedajší vikár Dominik Tóth a ktorý teraz zverejnil týždenník *„týždeň“*. Tóth vyčítal Náhlíkovi, že strhol arcibiskupa Jána Sokola do svojich záujmov. Časopis už v minulosti písal, že Sokol poslal Náhlíkovi na účet peniaze z predaja pozemku pre Tesco. Podľa archívnych dokumentov spolupracoval s ŠtB aj arcibiskup.

(rev), SME 04/09/2012

Moonova sekta prišla o mesiáša

Zomrel vodca nebezpečnej náboženskej sekty

Smrť reverenda by nemala znamenať koniec moonistov. Jeho miesto už prebral jeden z desiatok potomkov.

„Bol našim otcom a mesiášom Boha. Jeho telo vytvoril Boh na mieru, preto sme verili, že bude žiť sto rokov,“ hovoril o kórejskom reverendovi Sun Myung Moonovi jeden z jeho spoločníkov. Moon však očakávanie prívržencov nenaplnil. Zomrel včera ráno, dožil sa „len“ 93 rokov.

Hromadné sobáše

Moonisti sú považovaní za jednu z najnebezpečnejších svetových náboženských siekt, pričom tvoria rozsiahle cirkevné spoločenstvo. Hovoria, že majú milióny priaznivcov po celom svete. V skutočnosti ich je len niekoľko desiatok tisíc, zopár však aj na Slovensku. Ich vodca Sun Myung Moon sa preslávil najmä hromadnými sobášmi, kde sa stretávali tisíce párov. Väčšina z nich sa predtým nikdy nevidela, často išlo o rasovo zmiešané dvojice. Moon chcel vytvoriť jednotnú, nadradenú rasu. Jeho prívrženci uverili, že reverend najlepšie vie, kto im je súdený. Samozvaný mesiáš na to mal údajne poverenie priamo od Ježiša, ktorý sa mu prvýkrát zjavil v pätnástich a požiadal ho, aby založil Božie kráľovstvo na Zemi. Moon to podľa legendy dvakrát odmietol, podvolil sa až na tretíkrát a krátko po kórejskej vojne založil Cirkev zjednotenia.

Boží trest

Moonisti veria, že Eva bola posadnutá diablom, a preto jej deti s Adamom boli nečisté. Napraviť to mal Ježiš, no zomrel skôr, ako sám splodil potomkov. Čaká sa tak na tretieho mesiáša, ktorý konečne privedie na svet čisté deti. Kórejský

kazateľ však hovoril aj o zmierení, no na Židov to neplatilo. Tvrdil totiž, že holokaust je Božím trestom za ukrižovanie Ježiša. Aj preto ho ostatné kresťanské cirkvi medzi sebou nebrali. „Moon bol objektom podozrievania a nepriateľstva oveľa častejšie ako takmer akýkoľvek iný súčasný náboženský vodca,“ cituje *LA Times* Eileen Barkerovú, religionistku z London School of Economics. Moonovi však nešlo len o duchovné obrodenie. Všetci členovia jeho sekty jej museli venovať desať percent zo svojich príjmov, pri vstupe sa navyše vzdali všetkého hodnotného majetku. Samozrejme, v prospech sekty.

Desiatky potomkov

Vďaka takýmto finančným „darom“ mohol Moon podnikáť. Odišiel do Spojených štátov, kde zakladal továrne, dokonca aj prestížny denník *Washington Times*. Za daňové úniky sa dostal do väzenia, no priaznivcov ani vtedy nestratil. Radil sa medzi nich dokonca i exprezident George Bush starší, ktorý ho sprevádzal na viacerých akciách. Moonistov teraz čaká dvojtýždňový smútok. Až v polovici septembra pochovajú vodcu. Sekta s jeho odchodom však pravdepodobne nekončí. Jeden z Moonových synov prebral najvyšší post v sekte ešte v roku 2008.

Moonisti

- Cirkev zjednotenia oficiálne vznikla v roku 1954 v Soule.
- Známa je najmä hromadnými sobášmi.
- Okrem radikálneho výkladu kresťanstva je výrazne protikomunistická.
- O gayoch hovoria, že ich treba „vyhladiť na Boží príkaz“

Matúš Krčmárik
SME 04/09/2012

Protest v štýle Pussy Riot

V pražskom Chráme svätého Víta protestovala skupinka občanov v štýle ruskej skupiny Pussy Riot proti cirkevným reštitúciám. V maskách na hlavách prosili svätého Václava, aby ich zbavil premiéra Petra Nečasa a kardinála Dominika Duku. Protest sa ale neskončil zatýkaním. Redaktor Boris Kršňák, Praha: „Aktivisti v Chráme svätého Víta protestovali v čase medzi omšami. V prehlásení, ktoré k protestu vydali píšú, že chcú poukázať na zvyšovanie sa vplyvu cirkvi na chod štátu. Aktuálnym dôkazom toho sú, podľa nich, cirkevné reštitúcie. Protest vraj nie je namierený proti náboženstvu a duchovnému životu. Zároveň svojim vystúpením chceli vyjadriť podporu členkám skupiny Pussy Riot, ktoré v Rusku zatvorili na dva roky, ale aj skritizovať vládu za tvrdé reformy. Jeden z protestujúcich, Zdeněk, v Českom rozhlase povedal.“

Zdeněk, protestujúci: „Boli sme jednoducho ako iniciatíva politicky aktívnych občanov, nie sme financovaní žiadnou politickou stranou, nie sme financovaní ani z Ruska, ani z Číny.“

Boris Kršňák, redaktor: „Protestujúcich v chráme na Hradčanoch polícia nezatvorila, len ich, spolu s bezpečnostnou službou, požiadala, aby opustili chrám a išli protestovať von.“

Rádio Slovensko, 03/09/2012

Ján Sokol: Náhlík účty nespravoval

Bývalý arcibiskup Ján Sokol pre televíziu Markíza povedal, že bývalý eštebák Štefan Náhlík nespravoval účty v trnavskej diecéze, ako to Sokolovi v liste vyčítal generálny vikár Dominik Tóth. Podľa Sokola Náhlík iba riešil reštitúcie a narázil naňho náhodne na jednej fare potom, čo zomrel predchádzajúci správca finančných záležitostí. „Ja som čosi počul, ale tam je evidovaných toľko ľudí, ktorí sú tam nevinne,“ povedal o zázname, že bol Náhlík eštebák.

(juk)

SME 05/09/2012

Cirkev a.s.?

Katarína Zavacká, historička práva: „Nás zaujímajú príčiny odvolania arcibiskupa Bezáka z toho dôvodu, že my platíme katolícku cirkev z našich daní a teda máme legitímne právo vedieť, čo za tým je.“

Téma okolo Róberta Bezáka štaruje logicky celkom inú tému - financovanie cirkví. Má sa teda cirkev starať sama o seba, alebo byť dotovaná štátom?

Ján Juran, Ministerstvo kultúry SR: „Všetky ponovembrové vlády v Slovenskej republike sa usilovali viac, alebo menej intenzívne o nájdanie nového modelu financovania cirkví a náboženských spoločností. Tu sme žiaľ determinovaní dedičstvom minulosti, predovšetkým zákonom o hospodárskom zabezpečení cirkví a náboženských spoločností štátom z roku 1949.“

Katarína Zavacká, historička práva: „Keď bol prijatý tento zákon v štyridsiateho deviateho roku, tak katolícka cirkev, nehovorím, že aj evanjelická, nie, boli úplne nadšené, pretože mali zabezpečené financovanie.“

Miroslav Lettrich, kňaz, farnosť Ždiar: „Nemyslím si, že by cirkvi boli spokojné s tým, že ich v štyridsiatom deviatom roku začal financovať štát. Do štyridsiateho deviateho roku boli totiž farnosti na Slovensku absolútne ekonomicky sebestačné. Po štyridsiatich rokoch totality sa časť majetku vrátila, ale veľa bola zdevastovaná a situácia je momentálne taká, že málokto farnosť by bola sebestačná.“

Ján Juran, MKSR: „Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že je to veľmi jednoduché riešiť, stačí nadpolovičná väčšina v parlamente.“

Redaktor: „Čo teda bráni zmeniť tento zákon roku 1949?“

Katarína Zavacká, historička práva: „Musel by sa prijať nový zákon, ktorý o financovaní cirkví, pretože je to zakotvené vo Vatikánskej zmluve, povinnosť financovať katolícku cirkev.“

Ján Juran, MK SR: „V poslednom období často rezonuje názor, že Vatikánska zmluva betónuje súčasný model financovania cirkví a že je prekážkou pre akýkoľvek pokrok v tejto oblasti. Podľa môjho názoru a presvedčenia toto nie je pravda. Vo Vatikánskej zmluve v článku 20 odsek 1 sa hovorí len o tom, že zmluvné

strany, teda Slovenská republika a Svätá stolica uzavruť osobitnú medzinárodnú zmluvu o finančnom zabezpečení katolíckej cirkvi. Pritom sa nestanovuje, akým spôsobom sa má riešiť toto financovanie, ani v akom časovom horizonte.“

Redaktor: „Podľa štatistik Slovenská republika dotuje všetky cirkevné spoločnosti na Slovensku čiastkou štyridsať milión eur ročne, čo je asi jedna tretina nástenkového tendra. Z toho katolícka cirkev odčerpá okolo tridsať miliónov eur, lebo je najväčšia. K akému modelu financovania cirkví sa prikláňate vy?“

Miroslav Lettrich, kňaz, farnosť Ždiar: „Ja som sa niekoľkokrát vyjadril, že si viem predstaviť odľuku, finančnú odľuku cirkví od štátu a dokonca, že si myslím, že by katolíckej cirkvi mohla pomôcť, ani nie tak z hľadiska financií, ako skôr z hľadiska istej dôveryhodnosti.“

Ján Juran, MKSR: „Či to bude nejakým spôsobom modifikácia súčasného modelu, teda financovania priamo zo štátneho rozpočtu, či pôjdeme českou cestou, teda odškodnenie za nereštituovaný majetok, alebo či sa prijme daňová asignácia, alebo povedzme pomerné financovanie podľa počtu veriacich. To je výlučne v právomoci Slovenskej republiky a Vatikánska zmluva to nijakým spôsobom nelimituje.“

Katarína Zavacká, historička práva: „Trebá spraviť audit, respektíve revíziu na ministerstve hospodárstva, na ministerstve kultúry, kde sú zaznamenané tieto nároky katolíckej cirkvi, respektíve čo sa im už odovzdalo, hej, no a z toho vyvodíť závery.“

Ján Juran, MK SR: „Predpokladá sa, že cirkvám nebolo z rôznych dôvodov späť vrátených tridsať až štyridsať percent majetku. To samozrejme je tiež jednou z úloh expertnej komisie ministerstva kultúry a cirkví, ktoré majú za úlohu do roku 2014 zmapovať rozsah tohto nezreštituovaného majetku.“

Katarína Zavacká, historička práva: „Jaké, že to niekto nevie? Čo to je, niekto to nevie? Keď to vedeli v predchádzajúcom štátom zriadení za Československa, jak to, že by to nevedeli teraz?“

Redaktor: „Cirkev samotná nemá zmapovaný tento nezreštituovaný majetok?“

Ján Juran, MKSR: „Jednotlivé diecézy majú prehľad o svojom majetku, ale vzhľadom napríklad aj na to, že celý ten proces ešte nie je úplne ukončený, že prebiehajú povedzme súdne spory o vydanie tohto majetku, čiže tento proces ešte úplne vyriešený a dotiahnutý nie je.“

Katarína Zavacká, historička práva: „Tu nejde o to, či expertná komisia bude stíhať toto mapovať, tu ide o to, že ono tie požiadavky katolíckej cirkvi sú známe a to, čo sa už odovzdalo do rúk katolíckej cirkvi, i keď na to nemali legitímne právo, pretože to mali len v užívaní, hej, to musí vedieť ten, ktorý im to dával.“

Jaroslav Dianiška, publicista: „Súčasný pápež Benedikt XVI., keď... teda vyjadril sa k tej téme veľmi opatrne, ale zdá sa, že je mu je najsympatickejší vzťah štátu a cirkvi tak, ako je v Spojených štátoch amerických. Ten model spočíva v tom, že štát neplatí cirkvi, teda kňazov, alebo sestry reholné ako svojich zamestnancov, nemajú žiadny plat od štátu, ale štát, alebo teda z verejných zdrojov sú cirkvi platené rovnako, ako všetky iné organizácie občianske štátne. Čiže keď cirkve prevádzkuje školu, charitu, nemocnicu, tak tie platby sú v rovnakej výške, ako keď je to necirkevná nemocnica, škola. No a zvyšok je na tých veriacich.“

Redaktor: „Nemala by to byť cirkev, ktorá otvorí tému odľuky cirkvi od štátu?“

Miroslav Lettrich, kňaz, farnosť Ždiar: „Viem si to predstaviť, aj s tým súhlasím, nakoľko tá finančná závislosť cirkvi na štáte vznikla naozaj v dôsledku túžby komunistov podmaniť si cirkev.“

Katarína Zavacká, historička práva: „Ak už má ísť o financovanie cirkví, tak najvhodnejší model pre Slovensko je asignácia. Nech si platia veriaci cirkev sami.“

Miroslav Lettrich, kňaz, farnosť Ždiar: „Ak štát dá na financovanie katolíckej cirkvi ročne tridsať miliónov eur a ku katolíckej cirkvi sa prihlási tri milióny ľudí, tak vychádza ročný príspevok jedného katolíka desať eur na rok. Myslím si, že katolícka cirkev nemá dôvod sa odľuky cirkvi od štátu obávať.“

Redaktor: „Laik si myslí, že cirkev bude odstrihnutá od finančných tokov zo štátneho rozpočtu.“

Ján Juran, MKSR: „Cirkev okrem svojho pastoračného bohoslužobného poslania plní aj pre štát dôležitú funkciu vzdelávaciú, výchovnú, kultúrnu, sociálnu, aj integračnú v rámci spoločnosti a ide predovšetkým o to, aby sa našiel taký optimálny spôsob financovania cirkvi, aby oni nielen prežívali, ale aby aj mohli vyvíjať zmysluplnú činnosť v záujme občanov Slovenskej republiky, ktorí sú z veľkej časti aj ich veriacimi.“

STV 1, 03/09/2012

Klerici nechcú kostol

Bahrajn postaví veľký kostol pre kresťanov. Tamajším duchovným sa to nepáči.

V Bahrajne stavajú najväčší katolícky kostol v oblasti Perzského zálivu. Hoci mal demonštrovať otvorenosť monarchie voči nemoslimom, stal sa ukážkou prístupu miestnych klerikov. Proti dokončeniu kostola totiž protestujú aj inak rozhádaní sunnitskí aj šiitskí duchovní. A politickí analytici si myslia, že na kresťanskú stavbu teraz ani nie je pravý čas. Bahrajn sa spamätáva z minuloročných protestov a v krajine sa prehĺbili spory medzi znepriateľnými odnožami islamu. „Je toho už príliš veľa,“ povedal agentúre AP analytik Ali Fachro. Za stavbou kostola stojí kráľovská rodina. Chce podporiť snahu Vatikánu viac sa starať o kresťanov, pričom v regióne ich žije niekoľko miliónov. Pre svoju vieru mávajú často problémy. Bahrajn sa však na regionálne pomery správa tolerantne. Poskytoval útočisko kresťanským rodinám z Iraku či Iránu a v krajine žije relatívne početná skupina zahraničných robotníkov z južnej a východnej Ázie, ktorí sú katólikmi alebo sa hlásia k iným kresťanským cirkvám. Vatikán teraz presúva svoje aktivity do Bahrajnu z Kuvajtu, kde niektorí poslanci navrhujú zakázať stavbu kresťanských kostolov. Prvý katolícky kostol v regióne postavili v roku 1939 práve na pôde, ktorú darovala bahrajnská kráľovská rodina. (mik), SME 05/09/2012

Na arcidiecéze sa kradlo

Kradnutie zmlúv z arcibiskupského úradu, desiatky neevidovaných účtov a nevýhodné zmluvy, to všetko malo čakať na Roberta Bezáka po jeho príchode na trnavskú arcidiecézu. Dokazuje to aj príloha listu, ktorý sa podarilo získať našej televízii. Bezák ho krátko po svojom odvolaní rozposlal biskupom a nunciovi.

Najviac neevidovaných účtov mala mať trnavská arcidiecéza vo Volksbank. Sokol ale údajne všetky účty zrušil ešte pred svojím odchodom z úradu.

Obrazovka: „V Ľudovej banke bolo v období rokov 1997 – 2009 evidovaných viac ako 80 účtov, ktoré neboli zaznamenané v hlavnej účtovnej knihe arcidiecézy.“

Reportér: „Na účtoch mali končiť desiatky miliónov korún z darov cirkvi alebo z predaja pozemkov. O financie na arcidiecéze sa pritom niekoľko rokov staral bývalý agent ŠtB Štefan Náhlík.“

Obrazovka: „Zdroje a pohyby na neevidovaných bankových účtoch nie sú do dnešného dňa dostatočne vyjasnené.“ (hodnota nezaúčtovaného majetku bola odhadom 24 miliónov €)

Reportér: „Tieto informácie je ale v skutočnosti veľmi ťažké si overiť.“

Banka a ani arcidiecéza sa k podrobnostiam nevyjadrujú.“

Jana Lukáčová, hovorkyňa Volksbank Slovensko: „Tieto informácie podliehajú bankovému tajomstvu, preto sa banka k nim nemôže a nebude vyjadrovať.“

Dušan Kolenčík, hovorca trnavskej arcidiecézy: „Viete čo, nateraz sa vyjadrovať nebudeme k zverejneným informáciám.“

Reportér: „Okrem neevidovaných účtov mal Bezák naraziť aj na ďalšie problémy. Niektoré zmluvy mu mali ukradnúť priamo z arcidiecézy.“

Obrazovka: „Bola zaznamenaná strata niektorých dokumentov z archívu, respektíve z kancelárií počas návštev niektorých osôb, najmä v prvých mesiacoch po nástupe nového arcibiskupa.“

Reportér: „Aj preto neskôr Bezák obmedzil Sokolovi a jeho bývalým spolupracovníkom prístup na arcibiskupský úrad. Sokol sa k obvineniam odmieta vyjadrovať.“

Ján Sokol: „Zavolám na Vás SNBákov!!!“

Môžeme vás poprosiť?

Ján Sokol: „Nie! Nie! Choďte preč!“ Lukáš Zuzelka, TA3, 04/09/2012

Pápež má elektromobil

Pápež Benedikt XVI. má nový papamobil na elektrinu. Bude ho používať na cestách po záhradách v okolí letného pápežského sídla v Castel Gandolfo. Svätý otec sa netají tým, že mu ekológia nie je cudzia. TA3, 06/09/2012

S hriešnikmi kráča do pekla aj biskup

Interiér popradského Kostola svätého Egídia je skutočnou pastvou pre oči. Je to najmä vďaka nádherne zreštaurovaným nástenným maľbám zo 14. a z 15. storočia. Zaujímavá, zvláštna a krásna je najmä freska posledného súdu.

„Rozsahom je to najväčšia doteraz nájdená freska tohto druhu. Je zázrak, že sa ju podarilo nájsť a následne zrekonštruovať,“ hovorí sprievodkyňa Beáta Kelemenová. Najlepšie zachovaná časť fresky zobrazuje hriešnikov idúcich do pekla. „Reštaurátori sa vyjadrili, že tváre veľkej časti hriešnikov majú podobu skutočných ľudí žijúcich v čase jej vzniku.

Chodiť v tom čase do kostola na omšu a vidieť svoju tvár na maľbe s hriešnikmi zrejme nebolo nič príjemné,“ s úsmevom vysvetľuje sprievodkyňa. „Na druhej strane, medzi hriešnikmi je aj biskup, má tú svoju mitru. Ak bol v 15. storočí medzi hriešnikmi, ktorí idú do pekla, aj biskup, v akom stave musela byť vtedy katolícka cirkev, keď si to autor mohol dovoliť namaľovať?“ dodáva B. Kelemenová. Príbeh Kostola sv. Egídia spolu s jeho nádherným interiérom možno s výkladom sprievodkyne obdivovať až do konca letnej sezóny vždy vo štvrtok a v piatok od 11.00 do 18.00 hod. (mag), Nový Čas 05/09/2012

Peniaze mal na starosti ŠtB-ák Náhlik!

List odhaľuje šafárenie v Trnavskej arcidiecéze:

Dokument starý 13 rokov poukazuje na vtedajšie pomery - Kompetentní sa k tomu odmietli vyjadriť

Na povrch vyplávali nové skutočnosti okolo financovania Trnavskej arcidiecézy. Niekoľko týždňov po odvolaní arcibiskupa Róberta Bezáka, ktorý otvorene kritizoval predchodcu Jána Sokola aj financovanie v arcidiecéze, sa na verejnosti objavil 13 rokov starý list. V liste adresovanom vedeniu biskupského úradu sa uvádza, že práve Štefan Náhlik, ktorý je v dokumentoch zverejnených na stránke ÚPN evidovaný ako agent ŠtB, mal spravovať desiatky cirkevných účtov a disponoval miliónmi korún. Sokol a arcidiecéza sa k novým informáciám odmietli vyjadriť.

List, ktorý zverejnili televízia TA 3 a časopis .týždeň, je z decembra roku 1999. Jeho autorom je pomocný biskup z Trnavskej arcidiecézy Dominik Tóth, ktorý mal mať financie na starosti, ale v skutočnosti figuroval len na papieri. Dokument plný poľutovania, výčitiek a výziev k náprave bol adresovaný Štefanovi Náhlikovi, ktorý je v dokumentoch uverejnených na stránke Ústavu pamäti národa (ÚPN) evidovaný ako agent Štátnej bezpečnosti (ŠtB). Na vedomie išiel aj arcibiskupovi Sokolovi a vedeniu celého úradu. V liste sa spomína, že práve Náhlik mal mať na starosti účty a disponovať cirkevným kapitálom, pritom ani nebol zamestnancom arcidiecézy. „Strhli ste na seba tú moc, ktorá patrí generálnemu vikárovi. Vy spravujete majetok Arcibiskupského úradu (ABÚ), kým generálny vikár nepozná ani jedno konto. Vy prijímate a prepúšťate zamestnancov bez toho, že by ste čo len upovedomili generálneho vikára. Azda niet v Cirkvi taký prípad, že by bol generálny vikár tak odstavený z majetkových hodnôt, ako ste to Vy urobili. Keby sa tak niečo stalo s o. arcibiskupom: kto bude zodpovedný?, veď ja nepoznám absolútne majetkový stav úradu, nepoznám ani jedno bankové konto,“ píše sa v liste z roku 1999, ktorý zverejnili médiá. S vtedajšou situáciou, ktorá

v arcidiecéze vládla za čias Jána Sokola, však neboli spokojní viacerí duchovní. Dokument vyčíta mužovi, ktorý je v databáze ŠtB zverejnenej ÚPN evidovaný ako agent pod krycím menom Rehoľník či Rubens, aj to, že nezodpovedne nakladá s peniazmi. „Žalujem na Vás, že Vy ste vtiahli o. arcibiskupa do svojich majetkových záujmov natoľko, že neberiete ohľad na ekleziologický rozmer cirkevného majetku. Tým trpí celá arcidiecéza, kňazstvo, tomu treba urobiť koniec,“ kritizuje v liste pomocný biskup Dominik Tóth. Zarážajúce však je, že Náhlik nebol ani len oficiálnym zamestnancom úradu, napriek tomu rozhodoval o cirkevnom majetku. Včera sa objavili informácie aj o neevidovaných účtoch, či dokonca kradnutí zmluv z arcidiecézy. Po svojom odchode poslal odvolaný Bezák arcibiskupom list, ktorý na to poukazoval. „V Ludovej banke bolo v rokoch 1997 - 2009 evidovaných viac ako 80 účtov, ktoré neboli zaznamenané v hlavnej účtovnej knihe arcidiecézy. Zdroje a pohyby na nezaevidovaných účtoch nie sú do dnešného dňa vyjasnené, hodnota nezaevidovaného majetku bola odhadom 24 miliónov eur,“ píše v liste Bezák. Podľa listu mali z arcidiecézy zmiznúť zmluvy, to bol hlavný dôvod, prečo Bezák po nástupe do funkcie zakázal vstup do úradu Sokolovým ľuďom. „Bola zaznamenaná strata niektorých dokumentov z archívu a z kancelárií počas návštev niektorých osôb,“ píše sa v liste, ktorý má TA 3. Napriek tomu, že najnovšie informácie vrhajú zle svetlo na financovanie Trnavskej arcidiecézy a poukazujú na zvláštne praktiky, jej zástupcovia sa k prípadu nevyjadrujú. „Nateraz sa vyjadrovať k zverejneným informáciám nebudeme,“ reagoval hovorca Trnavskej arcidiecézy Dušan Kolenčík pre TA 3. Nový Čas sa snažil včera osloviť aj emeritného arcibiskupa Sokola. Žiaľ, neúspešne. Úspech dvakrát nemala ani televízia TA 3. Pri jednom pokuse im Sokol odkázal, že na nich „zavolá esenbákov“. Náhlik sa zdržiava v zahraničí a s médiami nekomunikuje, preto sa jeho reakciu nepodarilo získať. (mih)

Nový Čas 05/09/2012

Sokol sa s médiami súdil

List vniesol viac svetla aj do prípadu, pre ktorý sa arcibiskup Ján Sokol súdil s týždenníkom .týždeň. Okrem ospravedlnenia žiadal aj odškodné 50-tisíc eur. Emeritný trnavský arcibiskup žaloval vydavateľa časopisu za články, podľa ktorých mal Sokol previesť pol miliardy slovenských korún na účet bývalého agenta Štátnej bezpečnosti Štefana Náhlika. Peniaze mali okrem iného pochádzať aj z predaja pozemkov pod Tescom na bratislavských Zlatých pieskoch. Tie nemali byť vedené v účtovníctve cirkvi. V procese vypovedal aj arcibiskup Róbert Bezák, ktorého za nejasných okolností začiatkom leta odvolal z funkcie pápež. Z jeho výpovedi vtedy vyplynulo, že Náhlik na arcibiskupskom úrade pracoval ako Sokolov poradca. Bezák vtedy uviedol, že nebolo možné zistiť, či Sokol previedol peniaze na účet Náhlika, keďže k tomu nemal k dispozícii všetky účtovné doklady. A tieto peniaze podľa jeho zistení neboli zapísané v účtovnej evidencii. Práve kritika financovania arcidiecézy a predchodcu Sokola mali byť hlavným dôvodom Bezákovho odvolania. Nový Čas 05/09/2012

Trnavskí dekan rezignovali

Apoštolský administrátor „sede vacante“ Ján Orosch prijal rezignáciu piatich dekanov, ktorí ju ponúkli po odvolaní trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka. Ako informovala Tlačová kancelária Konferencie biskupov Slovenska, Orosch ich zároveň poveril správou dekanskej agendy až do vymenovania ich nových nástupcov. Po odvolaní arcibiskupa Bezáka ponúkli viacerí dekaní Trnavskej arcidiecézy svoju demisiu. Bezáka sa zastali ešte počas apoštolskej vizitácie vo februári tohto roka listom, ktorý adresovali apoštolskému nunciovi na Slovensku Máriovi Giordanovi. Dekanov dosadil na ich miesta Róbert Bezák počas veľkej personálnej rošády po jeho nástupe v roku 2009. Svätý Otec Benedikt XVI. odvolal arcibiskupa Róberta Bezáka z pastoračného riadenia Trnavskej arcidiecézy 2. júla. (sita), Nový Čas 06/09/2012

Nakupovanie cez sviatky

Ak ste zvyknutí na možnosť dokúpiť si nejakú drobnosť do domácnosti aj cez sviatky, čoskoro možno budú obchody zatvorené. Je možné, že od budúceho roka budú musieť predajne zavrieť nielen cez Vianoce, ale počas všetkých sviatkov. Prejsť by to mohlo v novom Zákonníku práce, ktorý majú teraz na stole poslanci. Odborári chcú dosiahnuť, aby mali obchody na dverách ceduľku zatvorené aj počas všetkých pätnástich štátnych sviatkov a dní pracovného pokoja. Tvrdia, že hlavne predavačky majú byť počas nich s rodinou a nie v robote. Ak sa im tento zámer podarí presadiť, na budúcu sobotu by ste si napríklad nenakúpili. Tento rok na ňu vychádza Sviatok Sedembolestnej Panny Márie. Richterov rezort tvrdí, že nie je proti a v parlamente sa o tomto návrhu bude rokovať.“

Zákaz predaja:

Dnes: Návrh odborov:

1.1. Všetky sviatky

Veľkonočná nedeľa

24.12. od poludnia

25.12.

Branislav Ondruš, štátny tajomník ministerstva práce: „Tu bude dôležité, ako sa dohodnú poslanci. My ako ministerstvo s tým nemáme zásadný problém.“

Miriám Šmahel Kalisová, moderátorka: „Obchodníci by tým mohli prísť o časť svojich tržieb, prekvapivo však ani niektorí z nich nie sú proti tomu, aby počas sviatkov ostali ich obchody zatvorené. Zamestnávateľia ani Zväz obchodu preto zatiaľ k návrhu nemajú jednoznačné stanovisko.“

Pavol Konštiak, Zväz obchodu a cestovného ruchu: „V tomto máme rozdielne názory u našich členov. Jedni sú za, jedni sú proti. Preto oficiálne Zväz obchodu nedáva stanovisko, avšak nechajme rozhodnúť spotrebiteľa.“

Miriám Šmahel Kalisová, moderátorka: „Novela Zákonníka práce prináša aj množstvo ďalších zmien, ako je posilnenie práv dohodárov, či silnejšie odbory. Ďalšiu úpravu už vraj Smer do konca volebného obdobia nechystá.“

Markíza, 03/09/2012

Niektó klame

V úvode druhej časti Televíznych novín sa vraciame ku kauze Jána Sokola. Za jeho šéfovania sa na trnavskom arcibiskupstve vraj porušovalo kanonické právo.

Tvrdí to cirkevný analytik v súvislosti s informáciami, že o riadení arcidiecézy namiesto vikára Tótha svojvoľne rozhodoval Sokolov človek.

Isté je len jedno - jeden z dvojice cirkevných hodnostárov klame.

Toto je Dominik Tóth. Počas pôsobenia Jána Sokola na čele trnavskej arcidiecézy zastával funkciu generálneho vikára, čo v praxi znamená, že bol hlavným správcom s rozsiahlymi právomocami, akýmsi mužom číslo dva po Sokolovi. Ale zdá sa, že iba na papieri. Dominik to tvrdí, že v skutočnosti ho úplne odstavil muž blízky Jánovi Sokolovi, ktorý sa volá Štefan Náhlík. V roku 1999 preto Tóth Náhlíkovi napísal list, v ktorom mu to ostro vyčíta. Tento list pred pár dňami získal časopis Týždeň a zverejnil ho.

Z listu gen. vikára D. Tótha (zdroj: Týždeň): „Vy spravujete majetok ABÚ, kým gen. vikár nepozná ani jedno konto, vy prijímate a prepúšťate zamestnancov bez toho, žeby ste čo len upovedomili gen. vikára.“

Redaktor: „Každopádne niektó klame. Iba tak sa dá vysvetliť rozpor

medzi tvrdeniami Dominika Tótha a Jána Sokola. Ten totiž pôsobenie Štefana Náhlíka vidí úplne inak.“

(Začiatokzáznamu, TN04.09.2012)

Ján Sokol, emeritný trnavský arcibiskup: „Takáto je pravda. Môžem to pod prísahou potvrdiť. Do žiadnych účtov nevidel, do žiadnych majetkov sa nestaral, lebo to nebolo v jeho kompetencii a ja neviem, či vôbec tomu aj rozumel. Lebo papier, to môže aj moja mama, nie?“

(Koniec záznamu, TN 04.09.2012)

Redaktor: „Dominik Tóth nám potvrdil, že si za svojimi tvrdeniami v liste stojí aj dnes. Či viedlo jeho odstavenie od možnosti kontrolovať financie arcidiecézy k škandálom, ktoré sa dodnes nevyšetřili, sme sa zatiaľ nedozvedeli. Jeho informácie sú však podľa cirkevného analytika z Katolíckej univerzity v Ružomberku mimoriadne závažné aj z morálneho hľadiska.“

Imrich Gazda, cirkevný analytik: „Reálne, no zároveň proti jeho vôli tieto kompetencie vykonával Štefan Náhlík. Išlo o úplne neštandardnú situáciu v rozpore s kanonickým právom.“

Redaktor: „Tak ako včera, aj dnes sme sa pokúšali získať vyjadrenie trnavskej arcidiecézy. Bohužiaľ neúspešne.“

Rado Igaz, Markíza, 05/09/2012

Chcú byť bližšie k Bohu...

Horský vodca často sprevádza rehoľné sestry a mníchov na tatranské štíty

Výstupy na tatranské štíty sú silným zážitkom. Mimoriadne intenzívne ich dokážu precítiť najmä veriaci, pre ktorých dostáva výstup na pozemský vrchol ďalší rozmer. „To duchovno oslovuje veriacich v tých výškach oveľa viac ako ateistov,“ vysvetľuje horský vodca Pavol Rajtár. Zrejme aj to láka na tatranské vrcholy rehoľné sestry či mníchov z rôznych rádov, ktorých sprevádza počas výstupov.

„V minulých rokoch som takto sprevádzal napríklad rehoľné sestry na Rysy. Nedávno som mal zážitok aj s jedným mladým mníchom, ktorý sa nesmie zobliecť z habitu. Veľmi sympatický mládenec, chcel ísť na Gerlach, tak som mu povedal, že to nepôjde, pretože sa mi zdalo nepredstaviteľné, ako na ten habit

dáme úväz. On to však nakoniec akosi poprepchával a nakoniec sme vyliezli na vrchol. Bolo to komické, ale zasa spomeňme si z minulosti na taliansku kráľovnú Margheritu a jej výstup na Monte Rosa v Alpách, ktorá tam nešla v nohavičiach, ale v krinolíne dlhej až po päty,“ vytiahol perličku z histórie skúsený horský vodca. Duchovno na niektorých tatranských štítoch ešte viac umocňujú aj vrcholové kríže. Zaujímavosťou však je, že napríklad vo Valiských Alpách v Taliansku sú kríže, ale napríklad v Savojských Alpách sú na každom ťažšom vrchole Madony. „Aj ten najostrieľanejší horolezec sa obráti k Bohu, keď je zle,“ hovorí Pavol Rajtár a dodáva: „Už veľakrát som počul vzdychať aj úplných ateistov: Ó, Bože, pomôž.“

(mag), Nový Čas 06/09/2012

Múdri Slováci, váhaví Česi

Nevisí v Česku nad katolíckou cirkvou nejaká kliatba? Zvonka to tak môže vyzerat'. Lenže príčiny sú vlastne jednoduché - o peniaze ide až v prvom rade.

Intelektuálna hra na dlhé jesenné večery: vezmite si, prosím, ceruzku a papier a spíšte témy, ktoré Slovensko na rozdiel od Česka dávno vyriešilo už za Mečiara. Nie som si istý, aký dlhý bude takýto zoznam, ale cirkevné reštitúcie by na ňom nemali chýbať vďaka zákonu o zmiernení niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám z októbra 1993 (zadržávajúce miesta doriešil za Dzurindu zákon z mája 2005). Česi stále nie sú omnoho ďalej, než boli pri rozpade federácie. Ano, vrátili sa kláštory a niektorý majetok reholných rádov. Židovské obce získali odškodnenie za holokaust. Lenže veľký zákon o cirkevných reštitúciách, ktorý by vyriešil zvyšok, sa už dvadsať rokov odkladá. Naposledy tento týždeň, keď ho vrátil Senát: pražská vládna koalícia zistila, že (zatiaľ?) nemá 101 hlasov na presadenie a odložila takzvané majetkové vyrovnanie (zatiaľ?) bokom. Kedykoľvek pravicové vlády tému vyťahnu z chladničky, vyvolajú tým vlnu protikatolíckych nálad máva sa Janom Husom, Masarykom alebo cisárom Jozefom II. Sociálni demokrati sa pred terajšími krajskými voľbami rozhodli urobiť zo zákona veľkú tému: na plagátoch odovzdáva ruka „modrého“ politika tučný mešec ruke katolíckeho preláta (zákon sa týka aj protestantských cirkví a židovskej obce, ale českí sociálni demokrati predsa len majú zábrany dať na plagát žida). Pritom sú argumenty za zákon vlastne celkom jednoduché: jeden je vnútročeský a týka sa obcí; druhý by mohol zaujímať aj Slovensko a týka sa istého pastora Thorkilda Grosbolla.

Kosť v krku

České majetkové vyrovnanie by pomohlo predovšetkým päťtine (!) obcí, ktoré majú väčšiu či menšiu časť majetku zmrazenú takzvaným blokovacím paragrafom, ktorý pochádza ešte z federálneho zákona o pôde. Tento § 29 - Slovensko už

dávno netrápi - hovorí: „Majetok, ktorého pôvodným vlastníkom boli cirkvi, náboženské rády a kongregácie, nemožno prevádzať do vlastníctva iným osobám do prijatia zákonov o tomto majetku.“ V Česku platí už dvadsať rokov ako uviaznutá kosť v krku - ľavica nemá väčšinu na jeho zrušenie, pravica nemá väčšinu na jeho presadenie. Ani pokus zapojiť Ústavný súd nevyšiel, pretože sudcovia sú rozdelení veľmi podobne, ale na samotnej existencii paragrafu nezistili nič protiústavné. Za ten čas sa niektoré obce naučili škriabať ľavou rukou za pravým uchom: v Říčanech pri Prahe darovalo mesto sporný pozemok farnosti a tá ho predala miestnemu mecenášovi, ktorý tu ako dar obci buduje voľnočasové centrum. Inde sa to nepodarilo. Takže v Rajhrade nemôžu už niekoľko rokov postaviť parkovisko pred Pamätníkom písomníctva (sídliačim v budove kláštora). V Ratajoch v Kutnohorsku nemôžu dotiahnuť do konca stavbu rodinných domov. Vo Frýdlante nad Ostravicou zistili, že polovica mestského bazéna leží na sporných pozemkoch. Ale starostovia nemajú dost' silný hlas na to, aby presadili konečné rozseknutie.

Už neverím, ale farárom zostanem

Za české majetkové vyrovnanie by hovoril ešte jeden argument - má ísť totiž o zásadný krok, definitívne rozseknutie pút medzi štátom a cirkvou. Kým dnes duchovných platí ministerstvo kultúry, v priebehu tridsiatich rokov by sa tok peňazí postupne uzatváral, až by sa uzavrel úplne. Cirkvi by dostali ako veno na začiatok lesy, polia a budovy (čo by sa týkalo hlavne katolíkov) alebo finančnú hotovosť (rozdelenú medzi ostatné registrované cirkvi - napríklad adventisti 520 miliónov českých korún, Cirkev bratská 761 miliónov, Českobratrská cirkev evanjelická 2,2 miliardy, pravoslávni 1,1 miliardy - na delení sa však nepodieľajú napríklad jehovisti). Takéto vyplávanie na šíre more v kútiku duše desí aj niektorých cirkevných predstaviteľov. Ale spojenie so štátom je korumpujúce, o čom najlepšie svedčí prípad

z Dánska. Tamojšia luteránska Folkekirken je priamo štátnou cirkvou s vlastným ministerstvom. Takže v roku 2003 tamojší pastor Thorkild Grosboll vyhlásil, že v Boha už síce neverí, ale ako lojálny štátny zamestnanec chce farárovať ďalej. Cirkevné spoločenstvá, ktoré žijú z vlastných zdrojov a z príspevku farníkov, majú zdravšie korene ako etatizované cirkevné úradníctvo. Napokon, povedané klasikom - pustiť si cirkev do peňaženky je stokrát ľahšie než Ježiša do vlastného srdca a svedomia. Nie je dôvod, aby ateistická väčšina platila inštitúcie, ktoré sú jej v lepšom prípade nepochopiteľné a ľahostajné. Zvlášť keď si aj bez toho ateistická väčšina naďalej uchováva možnosť k nim dávať deti na štúdiá (tri z desiatich najlepších stredných škôl podľa štátnych maturít sú biskupské gymnáziá), využívať ich nemocnice (Kroměříž, Vizovice, pražské boromejky) a nakoniec v pokoji umrieť v ich starostlivosti najmenej traja zo šestnástich riadnych členov Asociácie hospicov sú „kresťanskí“.

Podnikaví mníši

Je samozrejme neisté, čo by sa s majetkom dialo: kde kto v Česku znepokojene sleduje prípad arcibiskupa Róberta Bezáka, odvolaného preto, že narušoval zabehané toky peňazí v Trnavskej arcidiecéze. Český primas Dominik Duka v rozhovore pre posledné vydanie týždenníka Respekt povedal, že cirkev sa už zaoberá pravidlami na využívanie majetku: „Pripravujeme takú 'kuchárku', ale je tu aj Kódex kánonického práva a Sociálna náuka cirkvi, ktorá dôsledne trvá na morálnej dimenzii ekonomiky. Tá obsahuje jasné morálne princípy. Rozhodne nebudeme nič prenajímať firmám prevádzkujúcim hazard, vyrábajúcim zbrane a podobne.“ Český katolícky filozof Jan Sokol (ktorý si rozhodne nezaslúži byť zamieňaný so svojím slovenským menovcom) hovorí: „Určitá neistota ohľadom osamostatnenia od štátu tu určite je. Cirkevné lesy a majetky bývali tradične v dobrom stave - cirkev z nich však veľa nemala, pretože bola väčšinou

mäkkým šéfom. Ako katolík by som si určite prijal, aby sa cirkvi zbavili rakúskeho i komunistického poštátneia, oddelili sa od eráru. Možno práve to je argument, ktorému by rozumeli aj odporcovia.“ Kto chce vidieť silný dôvod na české cirkevné reštitúcie, môže sa ísť pozrieť do benediktínskeho kláštora v Prahe (ako pripomína český spisovateľ a historik Petr Placák: vzhľadom na to, že kláštor založil v roku 993 svätý Vojtech, ide fakticky o najstaršiu dodnes fungujúcu českú inštitúciu). V areáli je „prvý ekologický hotel“ Adalbert, staročeský šenk a mnísi sľubujú obnoviť tunajší najstarší doložený pivovar v Česku. Štát už ich vyššiu ekonomickú gramotnosť priznal v roku 2006, keď benediktínom v tichosti bezplatne previedol aj ich kláštor v Polici nad Metují, pretože ďalšia údržba už preň bola príliš drahá. Ale či to tak dopadne aj s celým českým zákonom o vyrovnaní? Tu by bolo akékoľvek tipovanie prejavom hriechnej pýchy, netuší to totiž zrejme nikto zo smrteľníkov.

Tomáš Němeček
redaktor Lidových novin
SME 07/09/2012

Nespokojní biskupi

Vláda podľa Konferencie biskupov Slovenska porušila svoje vlastné legislatívne pravidlá. Podľa KBS sa tak stalo pri prerokovaní novely zákona o financovaní škôl a novele zákona o odbornom vzdelávaní. Vláda na svojom rokovaní nerozkvala o rozporoch, ktoré vznikli zásadnými pripomienkami biskupov a zároveň predkladateľ k nim nepredložil svoje stanovisko. KBS na to upozornila listom predsedu parlamentného výboru pre školstvo a vzdelávanie Mojmirá Mamojku. List zaslala na vedomie ministrovi školstva Dušanovi Čaplovičovi a predsedom všetkých poslancov klubov. KBS zároveň v liste upozornila, že dodnes nedostala zápisnicu z rozporového konania, ktoré sa konalo ešte 14. júna. Predseda KBS Stanislav Zvolenský zároveň v liste upozornil Mamojku, že nesúhlas cirkvi s predkladanými novelami stále trvá. **sita, tasr, Ján Felix, Šport**

Arciopát Asztrik Várszegi premiérovi Róbertovi Ficovi

Najvyšší predstavený Maďarskej kongregácie benediktínov, pannohalmský biskup, arciopát Asztrik Várszegi zaslal premiérovi Robertovi Ficovi diplomatickú nótu vo veci vysporiadania kaštieľa v Rusovciach. Rád benediktínov žiadal predsedu slovenskej vlády o stretnutie, aby s ním prerokoval otázky súdneho sporu o rusovský kaštieľ. „S pofutovaním sme zobrali na vedomie, že odpoveď na list adresovaný Vám osobne od najvyššieho opáta bene-

diktínov, ktorý je vo funkcii vysväteného biskupa už 21 rokov a jeho postavenie v diplomacii je rovnocenné s funkciou ministrov, dostal, v diplomacii bezprecedentným spôsobom, len od radového úradníka, a to s tým, aby z dôvodu Vašej pracovnej vyťažnosti sa stretol a našiel vhodný dátum stretnutia s vedúcim Úradu vlády SR,“ uvádza v nóte arciopát Várszegi. Úrad vlády je podľa neho zlým hospodárom kaštieľa v Rusovciach.

sita, tasr, Ján Felix, Šport, 07/09/2012

Neopravené škôlky

Mali ich čakať nové triedy, no namiesto toho sa naďalej tlačia na fare a v zatekajúcej budove. Prešovskí škôlkari sa nových priestorov tak skoro nedočkajú. Rekonštrukciu materských škôl zdržalo výberové konanie. Štyridsať detí sa takto tlačí v stiesnených priestoroch na fare v prešovskej mestskej časti Nižná Šebastová. Mali tu byť len dočasne, no štyri roky pre nich nedokázali nájsť vhodné priestory.

(Začiatok archívneho záznamu, 30. 5. 2012)

Mária Buranovská, matka: „Všetko je stiesnené. Aj tie vďaka, aj tie priestory na spanie.“

Emília Komková, riaditeľka materskej školy: „Sa striedame v tejto triede, čiže sa naje najprv jedna skupina, potom druhá skupina.“

(Koniec archívneho záznamu, 30. 5. 2012)

Redaktor: „Nový školský rok mali už začať v novej budove, škôlku sa totiž mesto rozhodlo zriadiť v kultúrnom stredisku.“

(Začiatok archívneho záznamu, 30. 5. 2012)

Pavel Hagyar, primátor Prešova: „Mesto na to vyčlenilo dvestopäťdesiat tisíc eur.“

(Koniec archívneho záznamu, 30. 5. 2012)

Redaktor: „No ako to už pri výberových konaniach býva, lehoty sa nedodržali a firma rekonštrukciu ešte ani nezačala.“

Veronika Kmetóny Gazdová, hovorkyňa Mestského úradu v Prešove: „Momentálne sa rea-

lizujú prípravné práce na vybudovaní novej kotolne a osadení nových kotlov pre zabezpečenie vykurovania.“

Redaktor: „Mešká aj rekonštrukcia Materskej škôlky na Jurkovičovej ulici. Budova je v havarijnom stave, no rodičia detí s petíciou od mesta vydobyli peniaze na jej opravu.“

(Začiatok záznamu, 7. 11. 2011)

Monika Imrichová, riaditeľka materskej školy: „Okná máme prehnité, nemôžeme ich otvárať, nemôžeme vetrať. A cez všetky okná nám zateká.“

(Koniec záznamu, 7. 11. 2011)

Martin Jedinák, redaktor: „Deti okrem toho ohrozuje nebezpečný azbest, s ktorým je budova zvonku obložená.“

(Začiatok záznamu, 7. 11. 2011)

Katarína Robová, petičný výbor: „Sú namerané vyššie hodnoty ako by mali byť a máme obavu o zdravie našich detí.“

(Koniec záznamu, 7. 11. 2011)

Veronika Kmetóny Gazdová, hovorkyňa Mestského úradu v Prešove: „V súčasnosti mesto čaká na doloženie všetkých potrebných podkladov od dodávateľa prác pre odovzdanie stavby.“

Redaktor: „Jurkovičovu materskú školu budú musieť rekonštruovať počas plnej prevádzky. No a deti v Nižnej Šebastovej sa budú musieť na tejto fare tlačíť ešte do konca roka.“

Martin Jedinák
TV Markíza, 6.9.2012

Pápež Benedikt ide s dobou, už aj on má elektromobil

Pápež Benedikt XVI. predstavil svoje nové elektrické auto. Bude ho používať na vychádzky po záhradách a okolí letného pápežského sídla v Castel Gandolfo.

Na pápežské účely prispôsobené vozidlo Renault Kangoo je ďalším z príspevkov najvyššieho predstaviteľa katolíckej cirkvi k ekologickejšej prevádzke svojho úradu.

Taliansky výrobca automobilov NWG daroval vlani pápežskému úradu tiež jeden elektromobil, kto-

rý využíva vatikánska tlačová kancelária. Okrem toho firma Renault už predtým darovala modré vozidlo typu kangoo vatikánskej polícii.

Najnovší prírastok, elektromobil bielej farby s vatikánskymi inšigniami, nie je však papamobilom v pravom slova zmysle. Ten pre pápeža vyrába firma Mercedes-Benz, ktorá už ohlásila zámer prerobiť známe opancierované vozidlo na energeticky úsporný hybridný pohon. **SITA, Nový Čas, 5.9.2012**

Motiváciou vedcov je život

Pavol Bobík z Ústavu experimentálnej fyziky SAV v Košiciach pre HN:

Jozef Masarik sa podieľal na misii, ktorá dokázala vodu na Marse. V čom je tento objav kľúčový?

Potvrdenie prítomnosti vody na Marse je spojené s najzákladnejšou otázkou, ktorú si ľudia kladú - či je vo vesmíre okrem našej planéty ešte niekde život. Práve objav, na ktorom sa profesor Masarik podieľal, je jedným z dôležitých kamienkov zapadajúcich do mozaiky tohto výskumu.

Prečo vedci vlastne pátrajú po živote na Marse?

Prítomnosť života je dlhodobo

najväčšou motiváciou v kozmickom výskume. Netýka sa to len červenej planéty, ale aj vzdialenejších častí vesmíru.

Môžu byť výsledky jeho výskumu užitočné aj v iných programoch vesmírneho výskumu?

Tieto technológie sú použiteľné aj v budúcnosti počas ďalších misií. Neplatí to len o Marse, pre ktorý boli pôvodne vyvinuté. Určite budú využité aj pri výskume ostatných planét, ku ktorým sa vypriava pozemské sondy. Aj vďaka nim získava ľudstvo nové skúsenosti, ktoré použije pri budúcich výskumoch. **(np), HN 04/09/2012**

Veriaci privítali zázračnú ikonu

V košickom gréckokatolíckom Katedrálom chráme Narodenia Presvätej Bohorodičky privítali včera kópiu svätostojnej zázračnej ikony Panny Márie Czestochowskej, známej ako „Čierna Madona“. „Panna Mária Czestochovská sa podľa kresťanskej tradície považuje za vpísanú sv. Lukášom na stôl v nazaretskom dome Panny Márie,“ uviedol hovorca Košickej gréckokatolíckej eparchie Michal Hospodár. „Na tejto ikone je Mária zobrazená ako Hodigitria, sprievodkyňa, ktorá ukazuje cestu. Jej pravá ruka ukazuje na Krista. Dôvodom jej putovania je to, že súčasná hrozba pre civilizáciu života a lásky má globálny charakter. Ochrancovia života si uvedomujú, že sami nemajú šancu vyhrať tento boj s extrémne agresívnou civilizáciou smrti. Žiadajú preto o pomoc Matku Božiu, ktorá obhajuje život.“

Dorazila do Prešova

Ikona z Czestochowej nesie na Východe názov: „Neporazitelné víťazstvo“. Kópia začala púť v ruskom Vladivostoku. Koncom augusta prekročila hranice Českej republiky, v ten istý deň už bola v Bratislave. Nasledovali Košice, včera večer prešovská gréckokatolícka katedrála. Dnes ráno ju uvidia v prešovskej pravoslávnej katedrále, od obeda v konkatedrále sv. Mikuláša. Večer ju prenesú do baziliky minor v Lutine, odtiaľ poputuje do Maďarska. Ikonu prevážajú na privese so špeciálnou nadstavbou, ktorá pripomína známy pápežský „Papamobil“. „Túto nadstavbu však volajú „Mamamobil“, lebo v ňom vozíme ikonu Panny Márie Czestochowskej,“ povedal nám vodič auta, pán Král. „Sklo je nepriestrelné, spevnené oceľovými pásmi.“ **(sam)**

Korzár 07/09/2012

Obchodovanie s ľuďmi

Slovensko už nie je len krajinou pôvodu a tranzitu, ale aj cieľovou zastávkou v obchodovaní s ľuďmi. V rámci prevencie však patríme medzi tri najlepšie krajiny sveta. Viac povie Zuzana Gajdošíková: „Doteraz boli Slováci prevažne obeťami obchodovania s ľuďmi, najnovšie informácie však potvrdzujú, že Slovensko sa stalo už aj cieľovou krajinou pre tento biznis. Minister vnútra Robert Kaliňák.“

Robert Kaliňák, minister vnútra SR (Smer-SD): „V poslednej dobe sme už aj cieľovou krajinou, kde ľudia z niektorých krajín - či z Ukrajiny, Moldavska, Rumunska, alebo Bulharska - končia.“

Zuzana Gajdošíková, redaktorka: „Obeťou obchodovania s ľuďmi sa môže stať naozaj každý. Pokračuje Nadežda Šindlerová z košického informačného centra na boj proti obchodovaniu s ľuďmi.“

Nadežda Šindlerová, košické informačné centrum na boj proti obchodovaniu s ľuďmi: „Kým sme dlhodobejšie hovorili, že sú to jednoduché sociálne pomery a sú to rómske osady, teraz už máme v štatistikách aj stredoškôľakov, dokonca aj vysokoškôľakov.“

Zuzana Gajdošíková, redaktorka: „V rámci prevencie proti obchodovaniu s ľuďmi sa podľa americkej vlády Slovensko ocitlo medzi tromi najlepšími krajinami sveta. Zástupca vedúceho misie americkej ambasády Norman Thatcher Scharpf.“

Norman Thatcher Scharpf, zástupca vedúceho misie americkej ambasády: „Slovensko sa v hodnotení prevencie posunulo z druhej skupiny do prvej, čo sa podarilo iba trom krajinám na svete. Aj keď ste medzi najlepšími, stále máte ešte na čom pracovať. Odporúčame, aby vláda zlepšila prácu prokuratúry a aby sa viac zamerala na menšinné komunity.“

Zuzana Gajdošíková, redaktorka: „Osvetu o tejto problematike už od roku 2005 šíri aj expertná skupina pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi. V pripravovanej kampani sa chce zamerať predovšetkým na rómske komunity, ktoré sú často vyhľadávané na nútené práce.“

Rádio Slovensko, 05/09/2012